

РЕШЕНИЕ

№ 38579

гр. София, 06.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 22.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **2737** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл. 145 и следващите от АПК вр. Чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ.

Делото е образувано по жалба от А. А. Б. С., гражданка на Сирийската Арабска Република, [дата на раждане] в С., чрез адв. Б., срещу Отказ за издаване на виза „D“ -Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден от А. З., съветник, завеждащ консулска служба при „Генералното консулство на Република България в И., Турция, връчен на дата 11.02.2026г., и по заявление за издаване на виза тип „D“ № IST24023619V, подадено на 20.09.2024г.

В жалбата се посочва, че с така постановения отказ са допуснати нарушения на: чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) – отказът представлявал държавна намеса в личния и семеен живот на оспорващата. Счита допуснато неправилно приложение на чл. 10, ал.1, т. 17 ЗЧРБ и чл.20 от Наредбата за реда и условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, нарушение на чл.3, пар.2 от Директива 2004/38/ЕО, както и нарушение на правото на събиране на семейството по чл. 34 ЗУБ, като акцентира, че оспорващата била освободена от задължението за представяне на доказателства за издръжка, настаняване и транспорт. Издадени били визи на всички останали членове на семейството: Н. Ш., майка, С. А. – баща, Р. С. – сестра, [дата на раждане] С. С. – сестра, [дата на раждане] и М. С. – брат, [дата на раждане] Бг, всички като членове на семейството на А. А. Б. С. – неприяжен непълнолетен по смисъла на пар. 1, т. 4 от ЗУБ, във връзка с Решение №

5731/23.04.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ), с цел събиране на семейството на територията на Република България. оспорващата е сестра на лице, на което е издадено валидно решение на Държавната агенция за бежанците за събиране на семейство. Не са изисквани допълнителни данни, без анализ на данните и конкретни фактически основания, в отказа са посочени само правни основания за постановяването му, нямало и отделно изложени мотиви за отказа, което счита за нарушение на чл. 35 и чл. 59 АПК. Позовава се на решението на Съда на ЕС по преюдициално дело C-550/16, с което било постановено, че моментът, в който се отчита дали лицето е непълнолетен, е моментът на подаване на молба за събиране на семейство, което било изпълнено по делото. В нарушение на принципа за запазване на целостта на семейството, правото на оспорващата да бъде със семейството си и висшият интерес на детето. От представените по делото доказателства било видно, че е осигурено жилище, бащата на оспорващата работел на трудов договор и имал достатъчно средства - налични за издръжката на семейството, включително на А. А. Б. С..

Счита за константна практиката на Европейския съд по правата на човека по въпроса за правото на събиране на семейството, като се позовава на съдебна практика на Съда по правата на човека, конкретно решенията:

- по делото *B. v.S.*, № 54273/00, 2001 г. ЕСПЧ, в което според жалбата ЕСПЧ постановява, че всяка мярка, водеща до разделяне на семейство, трябва да бъде необходима в едно демократично общество (обоснована от императивна обществена потребност) и пропорционална на легитимната цел и че: "извеждането на лице от страната, в която живеят близки членове на неговото семейство, може да съставлява нарушение на правото на зачитане на семейния живот, гарантирано в чл. 8. § I ЕКПЧОС."

- по делото *C. v. S.*, № 23218/94, 1996 г. Съдът приема, че когато член на семейството се намира законно на територията на дадена държава, държавата има позитивно задължение да осигури ефективно упражняване на правото на семеен живот, включително чрез разрешаване на влизане на други членове на семейството.

- по делото *R. da S. and H. v. N.*, № 50435/99, 2006 г. Съдът приема, че интересът на детето и правото на семейно единство са от съществено значение, което изисква прецизна индивидуална оценка.

- по делото *T.-T. v. N.*, № 60665/00, 2005 г. ЕСПЧ подчертава, че органите са длъжни да разглеждат заявлението в светлината на конкретните факти и интересите на всички засегнати, особено на децата.

- по делото *S. v. N.*, № 31465/96, 2001 г. е прокламирано, че семейното единство следва да бъде поддържано, освен ако няма убедителни основания от обществен интерес, каквито в настоящия случай не са посочени.

Също се позовава на решението по делото *C.* на Съда на ЕС, като изтъква, че в същото съдът признава основното право на семеен живот като част от общите принципи на правото на ЕС, изведено въз основа на практиката на ЕСПЧ. Понятието за семейство по смисъла на ЕКПЧОС включвало родителите, братята и сестрите, включва и жалбоподателката. Счита също, че проверката на основанията за дерогация по чл. 8, ал. 2 от ЕКПЧОС включва проверка за

пропорционалност, която отчита /по-специално/: обстоятелства като момента на установяване на семейството; добросъвестността на жалбоподателя; културните и социални различия на държавата, в която членовете на семейството ще бъдат отведени и тяхната степен на интеграция в обществото на договарящата държава.

Иска от съда да постанови отмяната на оспореното решение и да върне преписката за ново произнасяне с указания за извършване на индивидуална преценка и спазване на чл. 8 ЕКПЧОС и спазване на всички нормативни разпоредби, регулиращи правото на събиране на семейството на територията на Република България.

Пред съда жалбата се поддържа чрез адв. Б., представи съдебна практика на АССГ, ангажира по делото свидетелските показания на бащата на оспорващата и данни са разполагаеми парични средства, за трудова заетост, на който е издадена виза и се намира на територията на Република България, представи писмени доказателства – договор за наем и трудов договор, за получавано възнаграждение от бащата на оспорващата.

Ответникът, А. З., съветник, завеждащ консулска служба при „Генералното консулство на Република България в И., Турция, чрез юрк. А., изрази становище по тежестта на доказване, ангажира доказателства във връзка с проведената съгласувателна процедура по електронен път - становище от ДАНС, прието като доказателство по делото.

Административен съд София-град, Първо отделение, 12-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, извърши дължимата проверка на оспорения отказ на всички основания за законосъобразност, от фактическа и правна страна прие за установено следното:

Оспорващата, А. А. Б. (А. А. В.), е сирийска гражданка, към жалбата се представи сирийски паспорт, издаден на дата 11.02.2026г. в [населено място] и със срок за валидност до 10.02.2032г.

Оспорващата е подала заявление за виза на дата 20.09.2024 г. , под № 24023619 в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция.

По посоченото заявление е постановен изричен отказ, връчен на заявителката на дата 11.02.2026г. Жалбата по делото, подадена на дата 24.02.2026 г. срещу изричния отказ по посоченото заявление от 20.09.2024 г.

Съдът констатира, че по така подаденото заявление за виза тип "D" от оспорващата на дата 20.09.2024г., е формиран мълчалив отказ, поради следното:

В чл. 30, ал. 3 и ал. 4 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим, е определен срок за разглеждане на заявленията за визи. Съгласно чл. 30, ал. 3 от Наредбата решение по заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни се взема по реда на ал. 2 в срок до 35 работни дни считано от датата на подаване на

заявлението, а съгласно ал. 4 от същата разпоредба, решение по заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни по реда на чл. 20, ал. 1, т. 2 се взема по реда на ал. 2 в срок до 15 календарни дни считано от датата на подаване на заявлението. В казуса по делото е приложим срокът по чл. 30, ал. 4 от Наредбата, тъй като се касае за издаване на виза за събиране на семейството на чужденец, пребиваващ в Република България, което е и представено по делото - Решение № 5731/23.04.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците.

Предвид подаването на заявлението на 20.09.2024г., то срокът за произнасяне по същото, съгласно чл. 30, ал. 4 от Наредбата, е изтекъл на дата - 15 октомври 2024г. включително. Съгласно чл. 10а, ал. 1 и ал. 4 от Закона за чужденците в Република България, отказите за издаване на виза подлежат на обжалване по реда на АПК. В случая е изпълнено и изискването по ал. 4 от същата разпоредба, тъй като се касае за заявление за виза с цел събиране на семейството и така формираният мълчалив отказ е подлежал на оспорване пред съда. Съгласно чл. 149, ал. 2 АПК, мълчаливият отказ може да бъде оспорен в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е следвало да се произнесе. Няма данни мълчаливият отказ да е обжалван и влязъл в сила.

Предвид, че е формиран мълчалив отказ по заявлението за виза, влязъл в сила, следва да бъде разрешен и въпросът дали компетентният по разглеждане на заявлението орган е имал правомощие да издаде изричен отказ по същото заявление и връчи същия през 2026г. без да е сезиран с последващо заявление, по който въпрос съдът намира следното:

Съгласно установената съдебна практика, пропускането на срока за обжалване на мълчалив отказ не е пречка за обжалване на последващият изричен отказ по подаденото заявление. В този смисъл е и т. 8 от Постановление № 4/22.09.1976 г. по гр. д. № 3/1976 г. на Пленум на ВС. Освен това предвид факта, че срокът за произнасяне на административния орган е инструктивен, то изтичането му не погасява правомощието на административния орган да издаде административен акт по направено пред него искане.

Следователно, произнасянето по заявлението от 20.09.2024 г. в предвидения от разпоредбите на Наредбата срок не преклудира правото на жалбоподателката да обжалва последващият изричен отказ, който подлежи на оспорване по предвидения за това в закона ред.

Жалбата е допустима и на основание чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ на основание претендираното нарушение на правото по чл. 8 ЕКПЧ с оспорения отказ, основано и на Решение № 5731/23.04.2024г. на председателя на ДАБ, с което на основание чл.34, ал.1 и ал. 2 от Закона за убежището и бежанците, е разрешено на А. А. Б. С. да се събере на територията на Република България със своите родители - майка Н. А. Ш., баща С. А. Б. А., брат М. и сестрите му Р., С., Б. и А. - оспорващата по делото. В мотивите на последното решение е посочено, че на брата на оспорващата - А. А. Б. С., роден на дата 05.10.2010г., сирийски гражданин и в качеството му на непридружен непълнолетен, е предоставен хуманитарен статут с Решение № 1980/31.01.2024г. на председателя на ДАБ. Отделно от това, по делото са представени Решение № 5235/23.10.2025г., с което председателят на ДАБ е предоставил хуманитарен статут на С. А. Б. А. - бащата на оспорващата, и Решение № 5237/23.10.2025г., с което председателят на ДАБ е предоставил хуманитарен статут на Н. А. М. Ш. - майката на оспорващата. На майката Н. Ш., на бащата С. А.,

на сестрите С. и Р. са издадени удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с предоставен хуманитарен статут, които са представени с жалбата по делото. Представени са и доказателства за семейни връзки между посочените лица -

По фактите, съдът приема следното:

В заявлението за виза № 24023619 от дата 20.09.2024 г., подадено пред Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, оспорващата не е посочила данни във всички графи. Посочени са имената А. А. Б., дата на раждане - 01.07.2007г. в [населено място], С., което определя, че на дата 01.07.2025г., оспорващата е навършила пълнолетие; в графа 9 за семейното ѝ положение, няма данни; в графи от 10- 16 са посочени личен идентификационен номер 08170108665 и номер на паспорта, дата на издаване и срок на валидност, които съответстват на посочените в извлечение от Граждански регистър към дата 28.02.2024г. и копието на паспорта, а в графа 17 за адрес е посочено само „Турция“, в графа 18 - професия, не е посочена. В графа 19 за цел на пътуването е посочено "събиране на семейството", крайна дестинация България, иска се виза за многократно влизане, планирана дата на влизане 30.09.2024г. и на напускане - 30.09.2024г., в графа 30 за имена на лицето, което кани заявителя е посочено името на брата на оспорващата - А. А. Б. С.. В графа 32 Разходи по пътуването е посочено следното: "Разходите за пътуването и престоя се поемат от заявителя в брой", т.е. от А. А. Б.. Няма посочени данни в графи 20-24, в графи 28-29 и в графа 31 - адрес на пребиваване в страната.

Към заявлението за виза оспорващата е приложила:

-национален паспорт, издаден в Д. на дата 13.01.2024г. и със срок на валидност до 12.07.2026г.

-Решение № 5731/23.04.2024г. на председателя на ДАБ, с което на основание чл.34, ал.1 и ал. 2 от Закона за убежището и бежанците, е разрешено на А. А. Б. С. да се събере на територията на Република България със своите родители, братя и сестри, сред които и оспорващата;

-Извлечение от семеен регистър от дата 28.02.2024г., издадено от Министерство на вътрешните работи, Гражданско състояние, Сирийска обединена община, Област Х., Община Ал Д., от което е видно, А. А. Б., е дъщеря на С. А. Б. и Н. А., както и сестра на А. А. Б. - като дете на същите родители, както и, че към датата на издаване на извлечението, няма вписване на брак и А. А. Б. е неомъжена към 28.02.2024г.

-представена е застрахователна полица за медицинска застраховка при пътуване от дата 13.09.2024г. до 13.03.2025г.

В хода на съгласувателната процедура е представено писмо от дата 22.08.2025г. на ДАНС, в което изрично е посочена оспорващата А. А. В., [дата на раждане], гражданка на С. и заявление за виза IST 24023619, наред с други лица, общо 35 чужди граждани, подали заявление за виза в качеството им на членове на семейството на чужденец с предоставена международна закрила.

Писмото е адресирано до директора на Дирекция К. отношения - МВнР и във връзка с подадени заявления за дългосрочни визи на основание чл. 24, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ - от членове на семейства на чужденец с предоставено убежище, временна закрила или хуманитарен статут - когато документите, удостоверяващи семейните връзки и правото на издръжка са признати и допуснати за изпълнение по реда на българското законодателство. В писмото е посочено, че към заявленията липсвал задължителен реквизит за кандидатстване за виза - свидетелство за съдимост. Изложени са данни за злоупотреби след получаването на визите, лицата не остават на територията на страната, унищожават паспортите си и, явяват се само със сирийската си лична карта като декларират желание за получаване на статут пред друга държава-членка. Изложени са данни, че след извършени проверки било установено, че събиращите се със семейството си чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивавали в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължителни здравни застраховки и осигуряване, съответно достатъчно средства за издръжка за да не прибягват членовете на семействата им до системата за социално подпомагане съгласно законодателството на Република България. Изтъква се също, че е задължително условие за подаване на заявление за първоначално пребиваване е представянето на документи за съдимост или за криминална регистрация, издадени съгласно законодателството на държавата на гражданството, на държавата на произход или на обичайното пребиваване, което не фигурирало в депозираните в КС документи. С оглед на изложеното, сирийските граждани, кандидати за визи попадали в хипотезите на чл.10, ал.1, т. 9 ЗЧРБ - няма осигурена издръжка и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане; чл.10, ал.1, т. 17 ЗЧРБ - не доказват достоверно целта и условията за заявеното пребиваване или транзитното пребиваване, или летищен транзит; чл. 10, ал.1, т. 22 ЗЧРБ - има данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава и чл.10, ал.1, т. 24 от ЗЧРБ, са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

По заявлението за виза с № IST 24023619, подадено на дата 20.09.2024г. от А. А. В., [дата на раждане], гражданка на С., е постановен Отказ за виза, стандартен формуляр, връчен на дата 11.02.2026г., на правно основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т.22 ЗЧРБ, и мотиви: "Не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и има данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава."

За компетентността на органа - А. З., съветник, завеждащ консулска служба при „Генералното консулство на Република България в И., Турция, да издаде оспорения отказ са представени:

-Заповед № 95-00-26/16.01.2025г. на министъра на външните работи, с която възлага на ръководителите на дипломатическите и консулски представителства да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да които да съставят, подписват и връчват на заинтересованите лица формулярите по образец - Приложение 7 по чл. 34, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за

издаване на визи и определяне на визовия режим – по т. 4 от заповедта

-Заповед №6/13.02.2025г.на генералния консул при Генералното консулство на Република България – И., с която А. З. е определен за завеждащ Консулска служба и е оправомощен по т. 13 от заповедта, съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец - приложения 7 по чл. 34, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим.

Към заявлението не са представени доказателства за разполагаеми средства и в брой от заявителя А. А. Б., както е декларирано в гр. 32 от заявлението, а освен това не са посочени професия и семейно положение на оспорващата, поради което не могат и да се направят никакви изводи за сигурни доходи или разполагаеми средства от професия или издръжка на оспорващата към датата на подаване на заявлението.

С довод за разполагаеми средства и в полза на оспорващата, по делото бяха приети като доказателства извлечение от Банка ДСК на С. А., баща на оспорващата, т.е. от българска банка, на който е издадено българска карта на чужденец с предоставен хуманитарен статут от дата 12.12.2025г., видно е от банковото извлечение, че са натрупани обороти по кредита в размер на 15 841 лева, а по дебита - 8 099 лева, но няма данни за началното салдо по сметката и на коя дата е открита, с оглед преценката на възможностите за разполагаеми средства към датата на заявлението от оспорващата. За бащата С. А. Б. е представен трудов договор от дата 13.10.2025г. с работодател "Г. 73 ЕООД с ЕИК[ЕИК] и седалище в [населено място], за длъжност бояджия срещу месечно възнаграждение **в размер на 1077 лв.** Със служебна бележка към дата 12.01.2026г. от страна на работодателя е потвърдено, че трудовият договор е действащ.

Пред съда беше разпитан като свидетел С. А. Б. А., бащата на оспорващата. Свидетелят чрез преводач заяви следното: от 2025 г. е в България, работи като бояджия, но не знае как се казва фирмата, в представения договор я пише. Не познавам никого, цялата бригада тръгвали заедно за работа и заедно се връщали, бригадата се състои от сирийци, има и кюрди, запознали се в България. Свидетелят учел "малко по малко" български език, основните неща ежедневно покрай работата, за сега. Освен свидетеля, никой друг от семейството му не работел, не работела и съпругата му. Получавал 620 евро месечно, тези пари стигали само за джобните и за основните неща, плащал 500 евро наем на месец, семейството му не е

получавало средства от държавата от 2025 година до този момент. На въпрос дали разполага с други средства освен заплатата, свидетелят общо посочи, че има, имал банкова сметка в България. Освен на оспорващата, отказ получила и друга дъщеря.

Към жалбата по делото е представен договор за наем на недвижим имот от дата 07.08.2025г., сключен от Н. А. - майката на оспорващата като наемател и за апартамент на адрес [населено място], [жк], вх. Б, ет. 4, ап. 34. за срок от 12 месеца, считано от 07.08.2025г. срещу наемна цена - в евро или левовата им равностойност от 1100 (хиляда и сто лева). **Оспорващата обаче не е посочила адрес в Република България, на който възнамерява да пребивава след пристигането си, в заявлението, видно от т. 17 от него, не е посочен въобще адрес.**

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България са уредени в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящият случай административният акт е подписан от А. З., съветник, завеждащ консулска служба при „Генералното

консулство на Република България в И., Турция, който съгласно представените заповеди на министъра и на посланика, е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИБОВР.

За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице, а в случай на издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл.10, ал.2 или от упълномощено от него длъжностно лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В съответствие с посочената правна уредба, то е спазено изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип „D“ е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИБОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.).

Доводите в жалбата, че решението не е правно и фактически мотивирано и само на това основание жалбата следва да бъде уважена, са неоснователни изцяло. Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на тази разпоредба. Съгласно чл.34 от НУРИБОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. Касае се за издаването на отказ за виза върху стандартен формуляр - бланка, който отказ е издава като са отбелязани основанията в него, указано е правото на обжалване пред настоящия съд. Мотивите на стандартния формуляр са предварително определени, и органите са длъжни да използват този стандартен формуляр за да мотивират своите решения за отказ да издадат виза на различните основания, предвидени в чл.10 ЗЧРБ.

Що се касае до обхвата на съдебния контрол, в контекста на обжалването пред съда, то съгласно чл. 168 АПК този контрол предвид препращането по

чл.146 АПК, се отнася както до спазването на формалните основания, така и до материалната законосъобразност на отказа, като се вземат предвид всички обстоятелства по административната преписка, както фактически, така и правни, на които компетентният орган е основал акта си – чл.142 и чл.170 АПК.

Процесният отказ за издаване на виза съдържа както правни основания (чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ), така и фактически основания за издаването му, изразени чрез следният текст: "Не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и има данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава." Посоченото е достатъчно за упражняване на правото на жалба и ефективна защита, както и ефективен съдебен контрол.

Предвид изложеното, не са допуснати нарушения на изисквания за компетентност, форма и съдържание на оспорения отказ.

По твърденията за допуснати процесуални нарушения:

Съдът намира доводите в жалбата по този въпрос за неоснователни. Що се касае до проверките, които е следвало да бъдат извършени при подаването на заявлението за виза и от длъжностното лице при съответното дипломатическо представителство, то се свеждат до проверка на приложените към заявлението документи, като при липсата на някои от посочените по чл. 14-18 или чл.19 от Наредбата, длъжностното лице не приема заявлението и дава указания за тяхното представяне- чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за реда и условията за издаване на визи и определянето на визовия режим.

Що се касае до изискванията за представяне на документи, относими към процесните основания за отказ - целта на пътуването, то в чл. 9ж., ал. 1 е предвидено общо задължение за представяне на документи, доказващи целта на пътуването, т.е. по преценка на апликанта. Законодателят в чл. 9з, ал. 1 и ал. 2 ЗЧРБ е предвидил само хипотези на недопустимост на недопустимост на заявлението за виза - когато - когато кандидатът за виза не е представил редовен паспорт или заместващ го редовен документ за пътуване, или е отказал да му бъдат събрани биометрични данни, или визовата такса не е платена, заявлението за издаване на виза е недопустимо, като заявлението се връща незабавно. Процесното заявление

за виза е прието от длъжностно лице при дипломатическото представителство, следователно, не е счетено за недопустимо на посочените основания.

В чл.9з, ал. 3 ЗЧРБ е предвидена правната възможност на оправомощените длъжностни лица - чрез израза "имат право", преди да вземат решение по заявление за издаване на виза да изискват от кандидатите за визи допълнителни данни и документи, с които те да обосноват достоверно заявената цел на пътуване, като са длъжни да извършват необходимите проверки на заявените данни.

В случая възможност за изискване на допълнителни доказателства не е съществувала дори само от формална страна, тъй като видно от заявлението за виза, не е посочен конкретен адрес, по т. 17 в графа адрес е посочено единствено "Турция". Органът е бил в невъзможност и да поиска допълване на заявлението за виза, в това число поради навършване на пълнолетие.

Посочената непълнота на заявлението не е сред основанията, предвидени в цитираните разпоредби от ЗЧРБ или по чл.24, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определянето на визовия режим. Така съгласно последната разпоредба при приемането на заявлението компетентното длъжностно лице проверява дали заявлението по образец е попълнено, подписано, дали кандидатът е представил валиден паспорт за задгранично пътуване и снимка, която да отговаря на изискванията на наредбата, дали са събрани от кандидата биометрични данни и дали визовата такса е платена. При приемането на заявлението за виза не се извършва следователно проверка, относима към заявените основания и представените доказателства по същество.

В случая от формална страна към процесното заявление като доказателства, обосноваващи основанията за визата са представени решенията на председателя на ДАБ за предоставен хуманитарен статут на брата на оспорващата и за събиране на семейството му, извлечението от гражданския регистър за доказване на семейни връзки.

На основание писмото на ДАНС по съгласувателната процедура по конкретното заявление за виза, от формална страна следва да се приеме, че са извършени проверки на заявените данни по заявлението. Във връзка с посоченото от страна на ДАНС изискване за представяне на документ, че

апликантът няма криминална регистрация, съдът съобрази, че посоченото изискване е относимо към лица, които са навършили 18 години. Съгласно чл.23а, ал. 2 ЗЧРБ, при подаване на заявление за издаване на първоначално разрешение за пребиваване се представят и документите, чрез които е обосновано заявлението за издаване на виза по чл.15, ал.1 ЗЧРБ, а навършилите 18-годишна възраст чужденци, с изключение на лицата, които притежават статут на лица без гражданство в Република България, представят и документи за съдимост или за криминална или за полицейска регистрация, издадени съгласно законодателството на държавата на гражданството, на държавата на произход или на обичайното пребиваване. Към датата на писмото на ДАНС - август 2025г., както и към датата на постановяване на процесния отказ - 11.02. 2026г., оспорващата вече е навършила пълнолетие и изискването по чл.23а, ал. 2 ЗЧРБ е относимо към нея. Към датата на подаване на заявлението за виза - 20.09.2024г., оспорващата е непълнолетна, тъй като е родена на дата 01.07.2007г., съответно е навършила пълнолетие - 18 години на дата 01.07.2025г. Непредставянето на доказателство съдимостта на оспорващата не е послужило като основание за постановяване на процесния отказ

Предвид изложеното, съдът приема, че не са допуснати нарушения на процесуалните правила, обосноваващи самостоятелно основание за незаконосъобразност по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК.

По материалната законосъобразност

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са императивно установени в ЗЧРБ и в Наредбата. Съгласно приложимата норма на чл.8, ал.1 ЗЧРБ чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен паспорт или заместващ го документ за пътуване, както и виза, когато такава се изисква. Според определението, дадено в чл.3, ал.1 от Наредбата, визата е разрешение, издадено от Република България, за влизане и пребиваване, транзитно преминаване или летищен транзит.

От факта на приемане на заявлението и приложените документи за семейни връзки, решенията на председателя на ДАБ за предоставен хуманитарен статут на брата на оспорващата и за събиране на семейството, не пораждат задължение за издаване на виза за българската държава,

както произтича от чл. 9з, ал. 5 от ЗЧРБ. Съгласно последната разпоредба, приетото заявление за издаване на виза и приложените документи, удостоверяващи целта на пътуването, не пораждат задължение за издаване на виза. Друго не следва от издаденото решение за събиране на семейството, тъй като в производството по издаването му не се събират всички относими доказателства за издаване на разрешение за влизане в страната, като пример може да се посочи свидетелството за криминална регистрация, което не се изисква в производството по издаване на решение за събиране на семейството по реда на Закона за убежището и бежанците.

Действително данните по делото не доказват целта на пътуването "събиране на семейството". Оспорващата е посочила като свой адрес само Турция в заявлението за виза, без данни за семейното ѝ положение и професия и без данни за собствени доходи и съответно разполагаеми средства. Без всякакво съмнение от посоченото - читаемо както в заявлението, подписано от оспорващата, така и в превода на български език на л. 65 от делото, относно заявените като планирани дати на влизане и напускане на страната - един и същи ден, а именно: 30.09.2024г. като планирана дата на влизане и 30.09.2024г. като планирана дата на напускане на държавата на влизане - България по т. 27 от заявлението, обосновават основанията за отказа. Събирането на семейството на територията на Република България и вида на визата - виза тип "Д" не предполагат влизане и напускане на страната в един и същи ден, а обратното - пребиваване в страната за целия период на визата. Напускането на страната в същия ден действително сочи на намерение да се установи в трета страна и ползване на визата като възможност за това. В този смисъл посочените мотиви за отказа - "не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и има данни, че целта на влизане е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава".

Следователно, само въз основа на данните по заявлението следва да се приеме, че отказът е изцяло обоснован на посочените в него правни основания по чл. 10, ал.1 ЗЧРБ - по т. 17 - не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и по т. 22 - има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

С процесния отказ не са нарушени права на оспорващата по чл. 8 от

Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, доколкото данните по делото не разкриват каквато и да е зависимост или връзка, обуславяща непременно ѝ присъствие на територията на страната. Абсолютно в противоречие с практиката на Съда по правата на човека по приложението на посочената разпоредба от Конвенцията се твърди, че оспорващата е член на семейството на нейния брат, в това число като пълнолетна и поради отказа за виза се нарушавало правото ѝ на събиране със семейството и най-добрия интерес на детето, що се касае до нейния брат М. А. Б. С., [дата на раждане] Що се касае до последния, то от разпита като свидетел на неговия баща и представените към жалбата доказателства е видно, че родителите му не само пребивават на територията на страната, но имат и предоставен хуманитарен статут от българската държава, поради което неговите права като непълнолетен са защитени.

При преценката на относимите факти и спазването на изискванията на закона, на основание чл. 142, ал.1 АПК към датата на издаване на процесния отказ – 11.02.2026г., също не се установяват основания за отмяната му, предвид следните обстоятелства:

На първо място, оспорващата е навършила пълнолетие на дата 11.07.2025г., и следователно пълнолетна към датата на връчване на процесния отказ - 11.02.2026г. Същата не е проявила активност да се яви в разумен срок в българското дипломатическото представителство в [населено място], където е подала заявлението за виза, за да получи акта на консулското длъжностно лице по заявлението си. Органите към българските дипломатически представителства в чужбина е възможно да връчват откази за визи единствено при лично явяване на кандидата за виза. Така заявлението е подадено на дата 20.09.2024г., а същата едва на дата 11.02.2026г. се е явила за да получи акта на консулското длъжностно лице, т.е. след като е изтекла почти година и половина от подаването на заявлението за виза.

Второ, майката и бащата на оспорващата Н. и А. М. Ш. и баща ѝ С. А. Б. са подали молби за предоставяне на статут – на дати 14.08.2025г., видно от цитираните по-горе решения № 5237/23.10.2025г. и № 5235/23.10.2025г., с които им е предоставен хуманитарен статут. Видно от представения договор за наем, същите са се намирали на територията на страната на 07.08.2025г.

Трето, няма данни за достатъчни и разполагаеми средства за издръжка и

пътуване, за осигурено жилище. Оспорващата е подала заявлението за виза на дата 20.09.2024г. , както се посочи, има данни, че майката и бащата през август 2025г. са на територията на страната и към датата на процесния отказ – 11.02.2026г. семейството е наело жилище и бащата работи по трудов договор. Данните за получавани доходи от бащата на оспорващата и за разходи на семейството, възникнали на основания през 2025г. – месечно от заплата 620 евро, разходи за наем от 500 евро месечно, предвид, че се касае за многочленно семейство - майката Н., бащата С., синовете А. и М. и дъщерите С. и Р., които вече се намират на територията на страната – т.е. 6 лица, в случай, че се присъедини и оспорващата, за домакинство от 7 лица на издръжка само от бащата – от 620 евро и разполагаеми средства в размер около 7 000 евро по банковата сметка на бащата (разликата между кредитното и дебитното салдо – л. 69 от делото), са недостатъчни за минималните разходи за издръжката на семейството понастоящем, предвид дори определената линия на бедност за страната за 2026г. в размер на 390,63 евро с Постановление на Министерски съвет № 175 от 3 септември 2025г. Няма данни, че наетото жилище ще бъде достатъчно за 7-членно семейство, а бащата заяви пред съда, че има и друга дъщеря на 10 години, на която също е отказана виза, т.е. касае се по принцип за 8-членно семейство. Доколкото родителите на оспорващата са на територията на страната от август 2025г. и данните за заетост на бащата, то няма основание за дерогация на изискването за доказани доходи и средства за издръжка към датата на постановяване на процесния отказ, като законните доходи от трудови или граждански правоотношения предполагат регистрация и данни в публични регистри, които органите на ДАНС имат възможност да установят. От посоченото в заявлението, че разходите са за сметка на апликанта - оспорващата по делото, може да се направи извод и за финансова независимост от семейството.

Също така, тъй като оспорващата към датата на връчване на процесния отказ е пълнолетно лице, то неоснователни са и твърденията в жалбата за допуснати нарушения на права на оспорващия по Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Оспорващата не е лице по чл. 1 от Конвенцията за българската държава –тя е гражданин на трета страна, която не се намира на територията на Република България и не попада под юрисдикцията на българската държава, предвид конкретните обстоятелства по делото. Европейският съд по правата на човека дори не признава възникнало и защитимо право по Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, възникнало само на основание

подаване на заявлението за виза извън територията на договаряща по Конвенцията държава. В решение по допустимост от 05 декември 2023г. Голямата камера на ЕСПЧ по делото Д. Е. и други срещу П. и 32 други държави, конкретно в пар. 169 съдът потвърждава практиката си, изведена в решението М.Н. и други срещу Б. (Решение на Голямата камера, жалба № 3599/18, 5 май 2020 г.), като посочва следното:

„169. В решението М.Н. и други срещу Б. (цитирано по-горе, §§ 112-113) - което се отнася до обработката на заявленията за визи на жалбоподателите от белгийските власти в чужбина - Съдът също така пояснява, че "самият факт, че решенията, взети на национално равнище, са оказали въздействие върху положението на лица, пребиваващи в чужбина, също не е от естество да установи юрисдикцията на съответната държава по отношение на тези лица извън нейната територия". За да определи дали Конвенцията се прилага, Съдът трябва да провери дали са съществували "изключителни обстоятелства", които биха могли да доведат до заключението, че съответната държава е упражнявала екстериториална юрисдикция по отношение на жалбоподателите. Това е преди всичко въпрос от фактическо естество, който изисква Съдът да изследва естеството на връзката между жалбоподателите и държавата ответник и да установи дали последната ефективно е упражнявала власт или контрол върху тях. В решението М.Н. и други срещу Б. Съдът установява, че като са подали заявленията за виза до белгийските органи в чужбина, жалбоподателите не са могли да създадат юрисдикционна връзка с Б..“

Що се касае до "изключителни обстоятелства" и семеен живот по смисъла на чл. 8 от Конвенцията, в контекста на претендираното право на събиране на семейството от оспорващата по делото, навършила пълнолетие, доводите са неоснователни, предвид практиката на ЕСПЧ по тези въпроси, обобщена в актуалната му съдебна практика - по делото **К. v. the N., apl. 44051/20** , **Решение от 19 ноември 2024г. на Съда по правата на човека, а именно:**

1. За целите на чл. 8 от Конвенцията, семейният живот се ограничава до ядрото на семейството, и че не е налице семеен живот между родители и пълнолетни деца или между пълнолетни братя и сестри, освен ако те могат да докажат наличието на "допълнителни елементи на зависимост, надхвърлящи обичайните емоционални връзки" - пар. 35 от цитираното решение.

2. Въпросът дали са налице "допълнителни елементи на зависимост" трябва да се решава за всеки отделен случай, и често е съвкупност от елементи, като в решението е цитирана съдебна практика, в която такива елементи са били установени: в случаите, когато пълнолетни лица са имали физическо или психическо увреждане или тежко заболяване и поради това са се нуждаели от постоянни грижи и подкрепа от други членове на семейството (пълнолетно дете със синдром на Д. и напълно недееспособно; пълнолетно дете, глухо по рождение със затруднения при говореното на родния си език и тежко заболяване, изискващо всеобхватни терапевтични грижи през целия му живот; зависимост на възрастен баща от синовете му поради депресия и аутизъм). Съдът приема обратното - здравословното състояние не е достатъчно тежко, а дори и да е такова, само по себе си не е достатъчно за да обоснове зависимост и съответно "семеен живот" по чл. 8 от Конвенцията по отношение на сърдечно заболяване и белодробни заболявания, колит - тъй като никое от тези заболявания не водело до неспособност за самостоятелен живот, идентично и за заболяване от астма; по отношение на параноидна шизофрения, която макар и много тежка, не е лишавала от възможност за самостоятелен живот до такава степен, че да бъде принуден да разчита на грижите и подкрепата на семейството в ежедневието си. Що се касае до финансовата зависимост, съдът е приемал, че финансова подкрепа може да се оказва и от разстояние, финансовата зависимост сама по себе си никога не е считана за достатъчна за да обоснове съществуването на връзка и зависимост, а оттам и на семеен живот между пълнолетни членове на семейството. (пар. 38 - 42 от цитираното дело К.).

Практиката на ЕСПЧ, обобщена по делото К. в контекста на чл. 8 от Конвенцията и събирането на семейството, е идентична с практиката на Съда на ЕС, конкретно по приложението на Директива 2003/86, на която адв. Б. се е позовал в жалбата. Предвиденото в член 8 от Конвенцията право на зачитане на семейния живот, е гарантирано по същия начин и с член 7 от Хартата за основните права на ЕС.

Що се касае до цитираната практика на Съда на ЕС по преюдициално дело C-550/16 с довода, че моментът, в който се отчита дали лицето е непълнолетно е моментът на подаване на молбата за събиране на семейството, *то посоченото правно положение се отнася до лицето, което подава молбата за събиране на семейството като се дерогира обстоятелството, че в рамките на процедурата по издаване на решението за събиране на семейството, лицето е навършило*

пълнолетие. Тази съдебна практика не е дадена в контекста на лицата – братя и сестри, с които чужденецът с предоставена международна закрила иска да се събере.

Оспорващата освен това е навършила пълнолетие в хода на производството по издаване на процесния отказ, същата не е посочила дали е омъжена или не, поради което не може да бъде формиран извод, че същата е на издръжка от родителите си или по други причини следва непременно да живее заедно с тях. Формално оспорващата не е член на семейството на нейния брат А. А. Б. С., разрешението за събиране на семейството е издадено на основание непълнолетието на оспорващата и преценката на правото на А. А. Б. С. да се събере на територията на Република България с родителите си.

Що се касае до позоваването на чл. 3, пар.2 от Директива 2003/86, то е относима хипотезата по буква в) от разпоредбата, която изключва прилагането на директивата по отношение на лице, което е получило разрешение да пребивава в държава-членка на основата на субсидиарна форма на закрила в съответствие с международните задължения, националното законодателство или практиката на държавите-членки, или кандидатства за разрешение да пребивава на тази основа и очаква решение за своя статут. По аргумент от по-силното основание, приетото от Съда на ЕС по отношение на събирането на семейството на непридружен непълнолетен бежанец и пълнолетна сестра, следва да се вземе предвид в казуса по делото. Според приетото по т. 2 от диспозитива на **Решение на Съда на ЕС (голям състав) от 30 януари 2024 г., по преюдициално дело CR, GF, TY, C-560/20, прието по тълкуването на чл. 10, пар. 3, буква а) от Директива 2003/86, че изисква да се издаде разрешение за пребиваване на пълнолетната сестра на непридружен малолетен или непълнолетен бежанец**, която е гражданка на трета страна и поради тежко заболяване зависи изцяло и постоянно от помощта на родителите си, когато отказът да се издаде това разрешение за пребиваване би имал за последица лишаването на този бежанец от предоставеното му с тази разпоредба право да се събере с роднините си от първа степен по пряка възходяща линия.“ В решение от 16 юли 2020 г., Е. belge C-133/19, C-136/19 и C-137/19, т. 33 Съдът на ЕС припомня, че член 7 от Хартата признава правото на зачитане на личния и семейния живот. В съответствие с постоянната съдебна практика този член 7 трябва да се разглежда във връзка със задължението да се вземе предвид висшият интерес на детето, признат в член 24, параграф 2 от Хартата, и като се съобрази необходимостта детето да

поддържа редовно лични отношения с двамата си родители, изразена в член 24, параграф 3 от нея -Решение от 1 август 2022 г., В. D., C-273/20 и C-355/20, т. 38. Предвид тежкото състояние на пълнолетно друго дете на родителите на бежанеца, СЕС е счел, че ако за това дете не бъде дадено съгласие да се събере със семейството, то и непридруженият непълнолетен бежанец де факто би бил лишен от правото си на събиране с родителите си съгласно член 10, параграф 3, буква а) от Директива 2003/86. Подобен резултат обаче би бил несъвместим с безусловния характер на посоченото право и би поставил под въпрос полезното му действие, а това би било в разрез както с целта на член 10, параграф 3, буква а) от Директива 2003/86, така и с изискванията на член 7 и член 24, параграфи 2 и 3 от Хартата, чието спазване тази директива трябва да гарантира. СЕС изрично е посочил, че тъй като бежанецът, кандидат за събиране на семейството е непридружен непълнолетен към датата на подаване на молбата, посоченото разрешение не се поставя под въпрос по повод решение от 12 декември 2019 г. по дело C-519/18, т.е. че не е необходимо да се представят доказателства, че съответното пълнолетно лице, страдащо от тежко заболяване, би било неспособно да задоволи собствените си нужди по причина на здравословното си състояние.

В казуса по делото обстоятелства, като посочените по т. 2 от диспозитива на решението по преюдициално дело C-560/20, както и цитираната практика на Съда по правата на човека, не са налице и поради това не следва да се издава разрешение за влизане на оспорващата на основание събиране на семейството към датата на процесния изричен отказ за издаване на виза. Висшият интерес на А. А. Б. С. е защитен, същият се е събрал на територията на Република България със своите родители, този интерес не налага да се събере и със сестра си А. А. Б. С., нито към датата на приключване на устните състезания по делото може да се изведе право на същата да се събере със семейството си, защитимо по ЕКПЧ или по правото на ЕС.

Що се касае до защитените права по Конвенцията по отношение на лица, като жалбоподателя, Съдът по правата на човека във връзка с чл. 2, параграф 1 от Протокол 4 към Конвенцията, е посочил, *"Конвенцията не гарантира правото на чужденец да влезе в дадена държава или да живее в нея и договарящите държави имат право - като въпрос на добре установено международно право и предмет на техни задължения по международното право, включително и по Конвенцията - да контролират влизането, живеенето и експулсирането на чужденци"* - така по делото S.

v. L., пар 99, както и С. v. UK, параграф 73. В допълнение следва да се посочи и, че няма акт на Европейския съюз, който да създава право на граждани на трети страни на дългосрочно пребиваване в държава-членка на Европейския съюз. Т. право не е предвидено и в Хартата на основните права на Европейския съюз. Следователно в позитивното национално право няма действаща правна норма, която пряко да създава права на гражданин на трета страна за пребиваване на територията на Република България. Принцип в международното право е, че държавите имат правомощието, без да нарушават ангажиментите, произтичащи за тях от договорите, да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, потвърден многократно в практиката на съда по правата на човека.

Цитираната съдебна практика в жалбата на Съда по правата на човека, обсъдена по-горе, касае ситуации на експулсиране от договаряща страна по конвенцията и е неотнositима към казуса по делото. Цитираната в жалбата съдебна практика на АССГ не е задължителна за настоящия съд и не касае задължително тълкуване на закона. Настоящият състав на съда формира изводите си въз основа на конкретните данни по делото, относими към оспорвания и приложимите правни разпоредби.

На основание всичко изложено, съдът формира извод, че оспореният отказ е законосъобразен на основанията по чл. 146 АПК и не е налице основание за отмяната му. Жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

На основание изложеното и чл.172 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Б. С., гражданка на Сирийската Арабска Република, [дата на раждане] в С., чрез адв. Б., срещу Отказ за издаване на виза „D“ -Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден от А. З., съветник, завеждащ консулска служба при „Генералното консулство на Република България в И., Турция, връчен на дата 11.02.2026г., и по заявление за издаване на виза тип „D“ № IST24023619V, подадено на 20.09.2024г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: